

Església Parroquial de Sant Martí

Sant Martí Sesgueioles

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Plaça de l'Ajuntament / Plaça d'Emili Donadeu
Alçada: 638

Coordenades:

Latitud: 41.701911757732
Longitud: 1.4885176539619
UTM Est (X): 374239
UTM Nord (Y): 4617784

Classificació

Número de fitxa 08228 - 6
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern
Segle XVIII
Any 1779
Autoria de l'element: Mestres d'obres Feliu Borràs, Jaume Vall i Francesc Montalar.
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BPU
Observacions protecció: Catàleg de béns a protegir (POUM 2012)
Data aprovació: dl., 19/11/2012 - 12:00
Número inventari Número de registre: 6162. Inventari del Patrimoni Arquitectònic
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Privada
Titular: 4379801CG7147N0001GS

Descripció

L'església parroquial de Sant Martí Sesgueioles s'emplaça al costat del Torrent de la guàrdia, al bell mig del poble. Es tracta d'una obra neoclàssica que participa del llenguatge barroc més tardà. L'edifici és de planta basilical, fet de pedra irregular però ben tallada. La façana principal té una composició simètrica centrada en la portalada, d'estil barroc, franquejat per dues columnes de capitell compost, coronades per un frontó trencat amb volutes (on hi ha les inscripcions en números romans dels anys d'inici i acabament de l'obra, 1779 – 1783) i una fornícula central decorada amb motius vegetals damunt la porta amb la imatge del patró, Sant Martí. A mitja alçada hi ha oberta una rosassa motllurada i atrompetada i, sota la cornisa angular, hi figura una petita finestra quadrada; unes altres de rectangulars es troben a banda i banda de la fornícula i uns petits òculs situats en la seva vertical al nivell del portal; uns bancs de pedra decoren la part baixa del portal, que té un parament de carreus petits de pedra blanca de la Segarra.

A la façana de llevant destaca la imatge de Sant Miquel, es tracta d'un fragment de retaule tallat en pedra representant la imatge el Sant lluitant amb un monstre. Aquest descansa sobre una petita plataforma suportada per un bust femení, tallats en la mateixa pedra. Aquest relleu formà part de l'antiga església de Sant Martí construïda el 1550 i presenta un nivell de degradació important.

A la façana posterior, hi ha un petit campanar d'espadanya, i la façana de ponent que s'obre a la plaça presenta elements com arcs de descàrrega i carreus de pedra sobresortints, com si l'obra hagués estat preparada per aixecar un campanar.

L'interior està dividit en tres naus, separades per columnes, de les quals la nau central és sobrealçada. La nau de quatre trams, un d'ells amb el cor, està coberta amb una volta de llunetes sobre quatre arcs torals; els passadissos ho estan amb voltes de creueria; a la capçalera recta s'hi inclou un presbiteri poligonal de cinc costats cobert amb volta de nervis sobre petxines raconeres. El cor es troba sobre un arc carpanell i una volta de llunetes. Cal destacar la pica raconera de pedra ubicada a la cantonada dreta segons s'accedeix al temple, que podria ser original de l'antiga església, està decorada amb rostres humans i motius vegetals. Des d'aquest punt s'accedeix al pis superior, a on algunes parets contenen grafitis amb proclames de la Guerra Civil i dibuixos amb llapis al·lusius a la Segona Guerra Mundial.

El baldaquí i les pintures murals de l'altar són de factura contemporània.

Història

Segons Miserachs (1962) es coneixen l'existència de diverses esglésies parroquials al poble. L'església estigué sempre en funció de l'emplaçament del poble. El nucli de població més antic estava situat al davant de l'actual cementiri. Allí hi havia també l'església, la primitiva, Mn. Francesc Mirambell, rector de Sant Martí en el segle XVIII, fa ascendir l'antiguitat d'aquesta església als primers segles del cristianisme. Quan en la invasió dels sarraïns, calgué fortificar-se, la gent s'afanyà a cercar la protecció de l'antic castell de Sant Martí situat al Puig o Tossal, construint cases al redós. D'aquesta manera el nucli primitiu queda esborrat. Aquest fenomen el podem enquadrar clarament en el segle XIII. En aquesta nova població els historiadors col·loquen l'església al cap d'amunt del Tossal.

Quan els perills sarraïns desapareixen el poble començà a estendre's cap al riu. Fou aleshores quan es construí l'església vella, la del campanar. Fou començada l'any 1550. Era d'estil gòtic. La portada era "a la romana" de punt rodó, segons suposem. Al damunt de la porta es col·loca l'estàtua de Sant Miquel que encara avui la podem contemplar, per bé que mutilada, en la paret de l'església nova que dona al carrer que prengué el nom de la imatge, carrer de Sant Miquel.

Quan degut a la forta indústria de mantes, el poble passà el riu i es formaren els nous carrers de Sant Miquel, Pont, Molí, Ciutadella, etc. s'imposà novament la necessitat d'una església nova en el punt més cèntric i que fos a l'ensem capaç d'una població en període de creixement. Aquesta és l'actual església, monument de fe dels nostres avantpassats i orgull del nostre poble. El rector Mossèn Anton Maymir posà la primera pedra de la nova església l'any 1779. Fou acabada l'any 1783. Encara hom pot llegir a la façana aquesta inscripció: INCEP. MDCCLXXIX – CONCL. MDCCLXXXIII. Durant la construcció de l'església s'obtingué permís per aterrar l'església vella per tal d'aprofitar-ne la pedra. Fou un atemptat artístic imperdonable. D'aleshores ençà el campanar restà solitari, separat de l'església. Feia 72 anys que havia estat restaurat. (MISERACHS, 1962).

Des del punt de vista artístic, cal destacar, que el retaule barroc existent a l'antiga església parroquial havia estat traslladat l'actual, però aquest va ser destruït a la Guerra Civil.

Bibliografia

AAVV (2008). "Fent història.". *Margaridó*, núm 1, agost 2008 p 23

MISERACHS, Valentí (2011). "Notes històriques de l'església de Sant Martí Sesgueioles". *Margaridó*, núm 4, agost 2008 p 16

Enllaços d'interès:

[Història de l'església.](#)

[Detalls de l'església parroquial](#)

